

Det lokale selvstyre og valg (side 156-159)

Indbyggerne i Pompeii tog lokalpolitik seriøst, og de årlige valg, som blev holdt i slutningen af marts, var ret livlige. Så snart kandidaternes navne var blevet offentliggjorte, brød valgfeberen ud i byen. Der blev malet valgsloganer på væggene, grupper af tilhængere vandrede i optog gennem byens gader, og kandidaterne holdt taler ved offentlige møder på forum.

Hvert år blev to par embedsmænd valgt af folket. Det overordnede par, kaldt **duoviri**, havde ansvaret for at lytte til vidneudsagn og afsige kendelser i retssalen. Det andet par, kaldt **aediles**, havde som opgave at holde opsyn med de offentlige markeder, politistyrken, badeanstalterne, vandtilførslen, kloakkerne samt de steder, der havde med den offentlige underholdning at gøre. Det var deres pligt at sørge for, at de offentlige institutioner og anlæg fungerede ordentligt, og at de lokale skattekrone blev brugt fornuftigt.

Udover disse fire embedsmænd var der et byråd bestående af hundrede fremtrædende borgere, hvoraf de fleste også selv tidligere havde været duoviri eller aediles. Nye rådsmedlemmer blev ikke valgt af folket, men af rådet selv.

Kandidaterne gik rundt klædt i en toga, som med kalk var gjort iøjnefaldende hvid, så de let kunne genkendes. Ordet **candidatus** er forbundet med **candidus**, som betyder ”strålende hvid”. Mens de gik rundt og blev opvartet af deres klienter og hilste på vælgerne, priste deres repræsentanter deres kvaliteter til skyerne, aflagde på deres vegne løfter og uddelte pengegaver som bestikkelse. Denne form for bestikkelse var ulovlig, men alligevel vidt udbredt. Lovlige overtalelsesmidler inkluderede løfter om, at der ville blive afholdt festspil og være forskellige former for underholdning, hvis kandidaten vandt. Det blev rent faktisk forventet, at de, som var blevet valgt, ville vise vælgerne deres taknemmelighed ved for egen regning at afholde sådanne spektakulære shows i teatret og amfiteatret.

Det blev også forventet af en kandidat, der havde held til at blive valgt, at han fra sin egen formue ville bidrage økonomisk til konstruktion og vedligeholdelse af offentlige bygninger. Holconii-familien, fra hvilken navne ofte dukker op på listerne over pompejanske duoviri og aediles, blev forbundet med bygningen af det store teater, og en anden rig familie, Flacci, hjalp til med at betale

for andre offentlige bygninger. Flacci-familien havde også et godt ry for at arrangere førsteklasses underholdning.

Også kejseren opfordrede til at man fortsatte denne tradition for private tilskud, som var en vigtig del af den offentlige romerske levevis. Det gjorde det nemlig muligt for en lille by som Pompeii at nyde fordele, som der med de lokale skatteindtægter alene ellers ikke ville have været råd til. Det betød dog også, at de, som ønskede at tage del i det lokale styre, måtte være velhavende. De kom fra to grupper: En lille kerne af rige familier, som Holconii-familien, der ofte fik familiemedlemmer valgt til de vigtigste embeder, og en mindre, knap så magtfuld gruppe, hvori der var stor medlemsudskiftning.

Skønt de offentlige embeder var ulønnede og ikke gav mulighed for personlig berigelse, gav det en mand en fremtrædende position i sin by. De brede sæder på teatrets forreste række, som gav et godt udsyn til koret og skuespillere, var reserveret til ham. Han havde også en særlig, privat plads tæt på arenaen i amfiteatret. Med tidens løb kunne byrådet også få opstillet en statue af ham, og han ville få sit navn indgraveret på enhver bygning, hvis konstruktion eller reparation han havde betalt til. Romerne var ikke et beskedent folk. De var altid ivrige efter at vinde sig berømmelse og deres medborgeres respekt. Derfor var der i valgperioden aldrig mangel på kandidater til at konkurrere om disse ærefulde poster.

Det ser ikke ud til at Caecilius på noget tidspunkt stillede op som kandidat, skønt han på mange måder både var en fremtrædende skikkelse og havde tjent en betragtelig formue. Måske fortrak han at koncentrere sig om sine forretninger og var tilfreds med at støtte kandidater fra de store familier, som fx Holconii.

Pompeii havde fået lov til at styre sine egne affærer. Men hvis de lokale embedsmænd ikke selv kunne opretholde lov og orden, ville den centrale regering i Rom overtage ledelsen. Dette skete rent faktisk i år 59 efter de berømte tumulter, beskrevet i Stage 8, da indbyggerne fra den nærtliggende by Nuceria kom i klammerier med indbyggerne i Pompeii ved et gladiator show, sponsoreret af Livineius Regulus, hvorunder mange blev dræbt og såret. Nucertianerne klagede til kejser Nero, med det resultat, at Regulus blev sendt i eksil, og der blev udstedt et forbud mod at holde festspil i Pompeii de næste 10 år.

Valgslogans

Mange af de tusinde graffiti fundet i Pompeii relaterer til de valg, der blev holdt i marts i år 79. Her er to eksempler:

Casellius som aedil.
Vi ønsker Tiberius Claudius Verus som duovir.

Politiske tilhængere blev repræsenteret af alle typer personer og interessegrupper. Nogle gange var der tale om grupper af naboer som boede i det samme kvarter som kandidaten. De inkluderede i hvert fald uden tvivl kandidatens personlige venner og klienter. Andre gange appellerede man dog til særlige grupper af handlende. På et opslag kan fx læses.

Kroejere, stem på Sallustius Capito!

Andre var henvendt til barberer, æsel drivere, bærere, bagere og fiskere. Man mener, at det var kandidatens repræsentanter og tilhængere, der fik disse slogans malet, frem for private individer. At holde valg ved hjælp af sådanne malede slogans, inviterede rivaliserende tilhængere til at svare igen. En kandidat, Vatia, blev gjort til grin med denne kommentar:

Alle søvngængere stemmer på Vatia.

Kvinderne i Pompeii havde ikke stemmeret. Kun voksne, mandlige borgere måtte på valgdage afgive stemme i valglokalet. Alligevel interesserede kvinder sig livligt for politik og støttede entusiastisk de forskellige kandidater. Der er for eksempel blevet skrevet adskillige slogans af pigerne, som arbejdede i en beværtning, der tilhørte en kvinde ved navn Asellina.

Maling af valgslogans

Det ser ud til, at disse slogans ofte blev malet på væggene om natten i lysskæret fra en lanterne. På dette tidspunkt var gaderne nemlig mere eller mindre lagt øde, og der var derfor mindre risiko for at rivaliserende tilhænger skulle lave ballade. Det var også lettere at sætte en stige op en time eller to om natten uden derved at forårsage en menneskeprop af folk på fortovet.